

Inovācijas sprintā radīta probācijas darbam ar jauniešiem pielāgota vide

Publicēts: 04.07.2024.

Valsts probācijas dienesta komanda Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas rīkotā inovācijas sprintā radījusi īpaši darbam ar bērniem un jauniešiem pielāgotu konsultāciju telpu. Risinājuma izstrādes un pārbaudīšanas ceļā gūtā izpratne par šī vecumposma vajadzībām kalpos kā pamats līdzīgu telpu izveidei citviet Latvijā.

Bērna vai jaunieša atvērtību sadarbībai ar probācijas speciālistu lielā mērā nosaka pirmā saskarsme ar lietas vadītāju. Līdz šim Valsts probācijas dienestā (turpmāk – VPD) jaunieši nonācis vienā probācijas plūsmā ar pieaugušajiem, turklāt pirmais kontakts bijis jāveido telpā ar fiziskām barjerām, radot papildu šķēršļus atklātai sarunai.

VPD komanda probācijā nonākušo jauniešu, viņu tuvinieku un atbalsta personāla pieredzi iepazīna inovācijas sprintā – neitrāla eksperta virzītā, intensīvā dizaina darbnīcu ciklā. Atbalsta saņemšanas gaidu un nepilnību izziņa ļāva radīt jaunākiem probācijas klientiem ērtāku konsultāciju telpu dienesta centrālajā ēkā.

Jauna veida sadarbības vides prototips jeb sākotnējā forma ir gaiša, plaša telpa, kuras izkārtojuma galvenais atslēgas vārds ir elastība. Svarīgi, lai jaunieši un viņa atbalsta personas, kā probācijas speciālisti, psihoterapeiti, atkarību speciālisti un darba devēji, telpā justos fiziski un emocionāli brīvi iesaistīties jaunieša attīstībai nozīmīgās aktivitātēs. Tamdēļ telpā izvietotas ērtas un viegli pārvietojamas mēbeles – klubkrēsli un galdi uz ritentiņiem, mājīgumu rada telpaugi.

VPD vecākā probācijas speciāliste Līga Daugaviete jau vadījusi pirmās konsultācijas jaunajā vidē un novēro “Šajā telpā radīta neformālāka, pat mājīga atmosfēra, tāpēc komunikācija te vedas vieglāk. Ne vienmēr jaunieši uzreiz gatavs vai spējīgs atklāt, kā

jūtas, tāpēc vērtīgi, ka telpā integrēti rīki, kā emociju karte, kas palīdz neverbāli norādīt, no kāda emocionālā punkta uzsākam sarunu.”

VPD Resocializācijas departamenta vadošā eksperte Iveta Ādamsone kā inovācijas sprinta priekšrocību izceļ iespēju atkārtoti pārbaudīt un pilnveidot radītos risinājumus: “Pēc telpu iekārtošanas atkārtoti noskaidrojām jauniešu vērtējumu, lai noteiktu, kas derīgs, kas nenozīmīgs un kas vēl pilnveidojams. Tā, piemēram, šobrīd uz sienas attēlojām jaunieša un speciālista sadarbības vadlīnijas, kuras sākotnēji radījām paši. Taču pēc aptaujām secinām, ka jauniešu iesaistīšana noteikumu radīšanā kopā ar speciālistu spēcīgāku pārliecību, ka jauniešiem ir pamats aktīvi piedalīties probācijas procesā, jo tiks uzklauts. Tāpat pārliecinājāmies, ka uz šo vecumposmu orientēta zīmola “Jauns un jaudīgs” izveide un iekļaušana dizainā palīdz jauniešiem orientēties dienesta telpās un iedrošina darbam savas izaugsmes vārdā.”

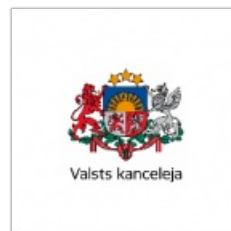
Sprinta komanda uzteic ātri piesaistītās procesa virzītājas Elinas Bušmanes spēju mobilizēt dalībniekus nepieciešamās informācijas ievākšanai un izvērtēšanai lēmumu pieņemšanai īsā laika posmā, vienmēr saglabājot fokusu uz jauniešu patieso vajadzību izziņu un apmierināšanu.

“Inovācijas sprintā būtiski rast līdzsvaru starp radošām aktivitātēm un analītisku pieeju. Radoši uzdevumi, kā lomu spēles, situāciju vizualizēšana ar Lego klucīšiem un ātra risinājumu veidošana no apkārt pieejamajiem materiāliem atraisa iztēli, bet ar analītiskiem kopsavilkumiem apkopojam šo uzdevumu secinājumus turpmākā darba virzīšanai. Pieredze pierāda: ja vispirms ļauj cilvēkiem individuāli apdomāt savu redzējumu, bet pēc tam idejas ienes apspriedē un balsošanai grupā, radām daudzpusīgi izvērtētu risinājumu,” norāda fasilitatore Elīna Bušmane.

“Koncentrēšanās uz jauniešu skatupunktu ļāva izprast, kā sadarbības efektivitāti ietekmē fiziskā vide. Sprintā apkopojām principus, pēc kuriem varam vadīties, attīstot no pieaugušo plūsmas atdalītu ēkas spārnu darbu ar jauniešiem, kā arī telpas dienesta nodalās citviet valstī. Mūsu mērķis ir nodrošināt drošu, draudzīgu un izaugsmi veicinošu pieredzi, kas sniedz jauniešiem nepieciešamo atbalstu un attur no atkārtotas nonākšanas sodu izpildes sistēmā. Optimāli sadarbības apstākļi šim darbam piešķir dubultu jaudu,” uzsver Ilona Linde, VPD vadītāja vietniece funkciju jautājumos

Inovācijas laboratorija ir Valsts kancelejas veidota iniciatīva, kuras mērķis ir sekmēt inovācijas kultūru valsts pārvaldē, sniedzot metodisku atbalstu. Laboratorijas organizētie ikgadējie sprinti dalībniekiem sniedz iespēju fasilitatoru jeb neitrālu piesaistīto ekspertu vadībā pilnveidot savu inovācijas kompetenci, daudzpusīgi izziņāt iestādei aktuālo problēmu, kā arī meklēt un testēt iespējamus risinājumus sadarbībā ar visām jautājumā iesaistītajām pusēm. Koprades procesa mērķis ir attīstīt lietojamu – cilvēka vajadzībām atbilstošu, ērtu un saprotamu – risinājumu.

Inovācijas sprinti tiek īstenoti Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīciju projekta “Publiskās pārvaldes inovācijas eko-sistēmas attīstība” (turpmāk – investīciju projekts) ietvaros. Investīciju projekta īstenošanas laikā kopumā paredzēts organizēt 15 inovācijas sprintus (2023. – 2025.).

Saistītas tēmas

[Valsts kanceleja](#)

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/inovacijas-sprinta-radita-probacijas-darbam-ar-jauniesiem-pielagota-vidē>